

In een gemeenteraad bespreek je op twee momenten in het jaar het totale beleid. Wat vind je belangrijk, waar moeten we wat veranderen? Dat doen we bij de begroting en bij de kadernota.

Het is geen toeval dat dat financiële stukken zijn. Je kunt hele mooie plannen hebben, als je er geen geld naast legt, gebeurt er niks. Wie wil weten of een politicus doet wat hij belooft moet niet vragen naar plannen, maar vragen waar het geld heen gaat.

Als we willen dat we onze kinderen goede schoolgebouwen hebben, kunnen we dat vastleggen in een integraal huisvestingsplan, maar de belangrijkste stap is geld reserveren om de renovatie van de Juliana van Stolbergschool en de Vrije School te betalen.

Als we het belangrijk vinden dat het welzijn van jongeren in de gaten wordt gehouden, dan investeren we in jongerenwerkers. Willen we jongeren in het uitgaansleven veilig houden? Dan betalen we BOA's. Vinden we lezen, muziek maken en sporten belangrijk voor kinderen? Zo ja, dan moeten we zorgen dat mensen worden betaald die dat gaan regelen. En zo moet er ook geld komen voor natuurbescherming, boomaanplant, vaccinaties, brandweer, politie-inzet, reddingsbrigade, uitkeringen, wegenonderhoud, ambtenaren die woningbouwprojecten begeleiden; vuilnisophaal enzovoorts.

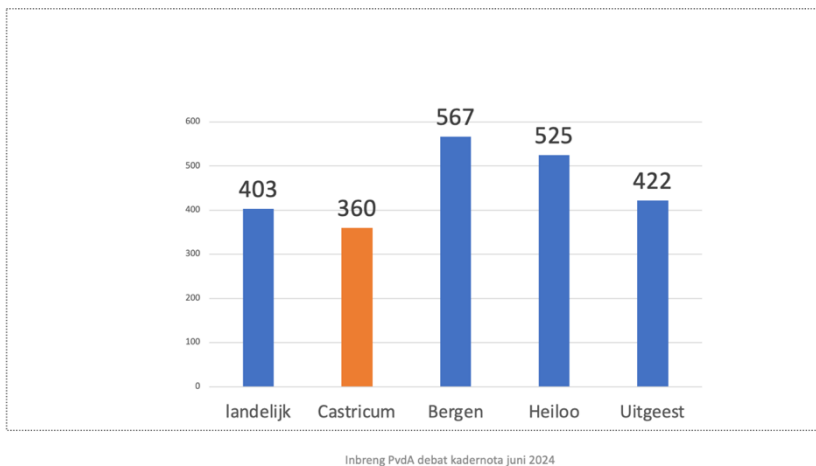
Bij de beoordeling van deze kadernota heeft mijn fractie meer dan anders gelet op het geld.

Wat we vonden is verontrustend. Het college laat inkomsten versloffen, geeft geld uit aan projecten die de bevolking niet zo relevant vindt; en bezuinigt stilletjes bijna een half miljoen op welzijn, cultuur en sport.

ik loop deze punten af:

1. Dit college laat inkomsten versloffen. Het college benadrukt steeds dat het rijk ons minder geld uitkeert en dat is ook zo. Maar wat het college verzwijgt is dat we lokale belasting stelselmatig te laag vaststellen.

OZB gemiddeld euro 2025

(bron jaarrekening 2023)

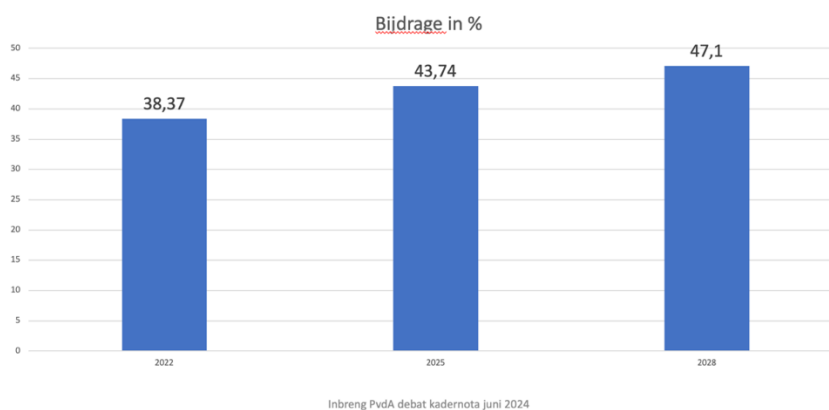
In het coalitieakkoord is afgesproken dat we de onroerend zaak belasting laten meebewegen met de inflatie. Gaan de prijzen omhoog, dan ook de OZB. Die afspraak wordt geschonden. In 2022 was de inflatie van 10 % slechts voor de helft verwerkt en zijn de tarieven dus in reële termen met 5% verlaagd. Tot nu toe heeft het college geweigerd daarop te corrigeren. **Wil de wethouder financiën aangeven of hij alsnog bereid is dit te doen?**

Er is alle ruimte om dat te doen. In Castricum betalen we minder aan OZB belasting dan in alle andere BUCH gemeenten en minder dan het landelijk gemiddelde.

2

Op de tweede plaats wordt geld uitgegeven aan projecten zoals het strandplateau en het Kerkplein die weinig urgent zijn en door onze bevolking minder relevant worden geacht. Ik durf te wedden: als we de bevolking de vraag voorleggen of we nieuwe tegels willen op het strandplateau of een fatsoenlijke fietsenstalling bij het strand, iedereen voor het laatste kiest. Of nieuwe banken en tegels op het Kerkplein of de verwarming weer aan in de Limmense gymzalen, dan weet ik het antwoord ook wel.

Bijdragen aan GR'en groeit procentueel

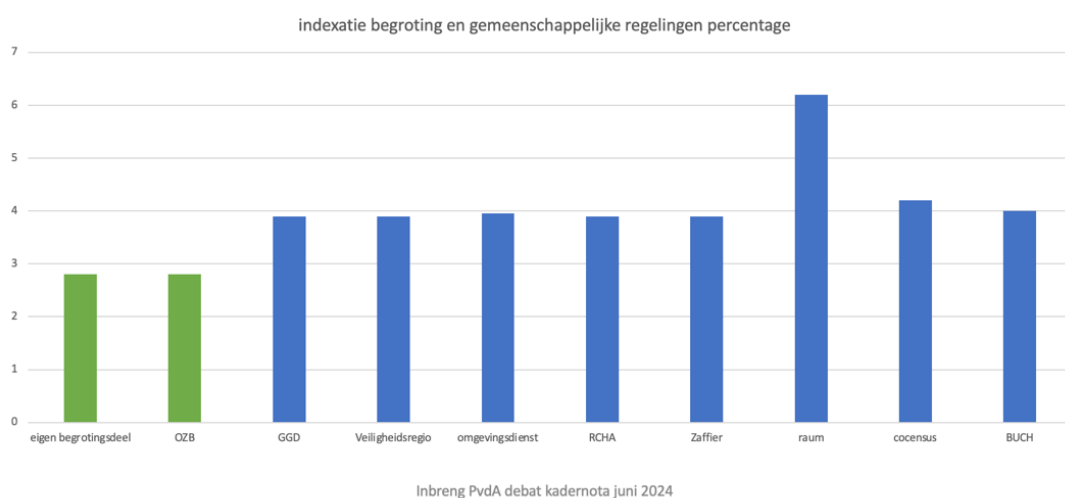

bron: presentatie wethouder Beems aan werkgroep meerjarenbegroting aangevuld met gegevens gemeentelijke controller

Daar komt bij dat we steeds meer geld moeten afdragen aan gemeenschappelijke regelingen zoals de BUCH, de veiligheidsregio, GGD en dergelijke. Dat kost ons zoveel dat die afdracht een grotere hap neemt uit ons budget en we steeds minder geld overhouden voor ons lokale beleid: zoals wegenonderhoud, groenonderhoud, evenementen en dergelijke.

De oorzaak van die steeds hogere bijdrage ligt eraan dat we als gemeenteraad amper meer iets te zeggen hebben over de gemeenschappelijke regelingen. We hebben niets te zeggen over de indexatie bijv..

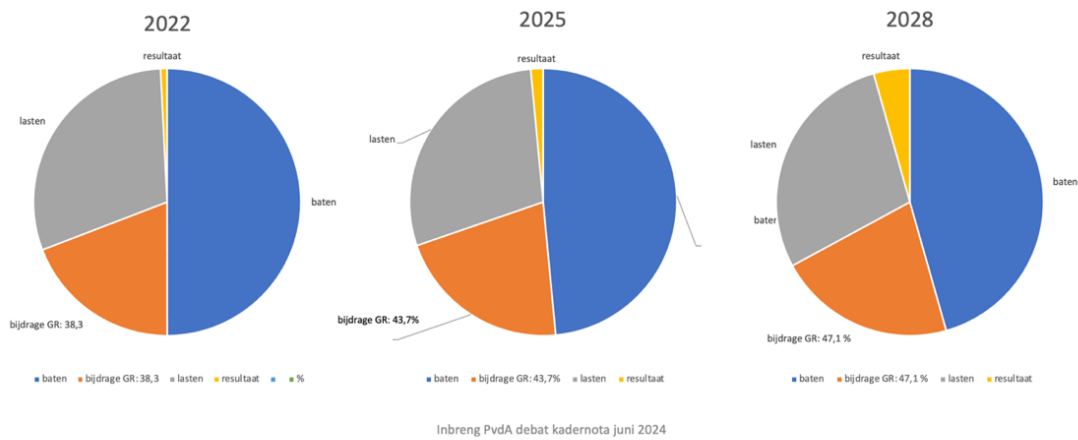
Scheefgroei indexatie eigen inkomsten en afdracht aan GR'en

Onze eigen begroting en de OZB indexeren we met net iets minder dan 3%. Maar de afdrachten voor de BUCH, veiligheidsregio enzovoorts stijgen met hogere percentages.

Het leidt tot een scheefgroei tussen inkomstengroei en uitgavengroei:

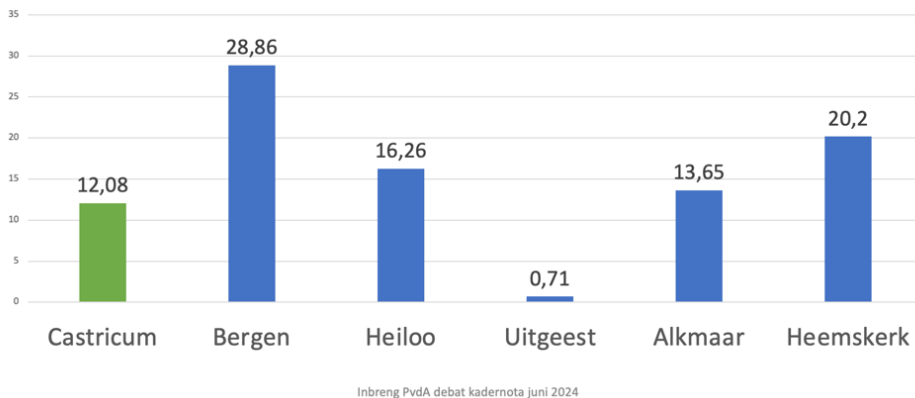
Inkomstengroei blijft sterk achter

Blauw zijn de inkomsten. In 2022 hadden we een overschot. In 2025 en 2028 loopt het blauw terug: we hebben te weinig inkomsten voor onze uitgaven.

En dan punt 3: de bezuinigingen.

Bijdrage aan cultuur per inwoner

Mijn fractie denkt dat we in Castricum onze maatschappelijke organisaties niet overdadig financieren. Mijn fractie wil in navolging van de VVD meer benchmark gegevens. Ik heb er vast een gemaakt.

Kijk wat we uitgeven aan cultuur in vergelijking met andere gemeenten. Castricum doet het minst op het kennelijk cultuurloze Uitgeest na.

Wat overigens jammer is voor de jeugd van Uitgeest omdat cultuur een bewezen sterkere invloed heeft op cognitieve ontwikkeling dan bijvoorbeeld sport. Je wordt niet zo slim als je niks doet, je wordt slimmer als je sport en je wordt nog slimmer als je muziek maakt.

Het probleem van deze kadernota is dat het college een bedrag van 467.000 kort op de dit jaar toegekende subsidies aan de bibliotheken, stichting welzijn, Toonbeeld, zwembad en andere maatschappelijke organisaties. Het betekent dat de bibliotheekvestigingen in Akersloot en Limmen dicht moeten, dat stichting welzijn twee jongerenwerkers moet ontslaan, dat muzieklessen voor kinderen verdwijnen. Dat is informatie die de getroffen organisaties ons hebben verstrekt per brief. Het college zegt ons er niets over.

Dat is raar want we dachten tot vorige week een andere afspraak te hebben. We kennen de voorgeschiedenis; er lag een oude bezuinigingsopdracht van 360.000 euro. Die werd niet alleen uitgesteld, organisaties kregen er die 467.000 euro bij om loon en prijsstijging te kunnen betalen. Eind april maakten we de afspraak de bezuiniging opnieuw met een jaar uit te stellen zodat we tijd hebben voor een debat over nut en noodzaak van subsidies. Welke activiteiten wil de raad overeind houden omdat we die van groot belang vinden, en welke kunnen met minder geld toe.

En tegen die afspraak in moet er nu toch bijna een half miljoen af?

Ik vraag het college om hier nu aan te geven waarom dat nodig zou zijn en wat de maatschappelijke effecten zijn.

Wat ons betreft draai dat besluit terug.

We hebben een amendement klaarliggen waarin we aangeven welke incidentele meevallers we willen inzetten om de kosten te dekken.

ik geef voorbeelden:

vacatures bij de BUCH konden niet worden gevuld. We hebben daardoor 190.000 euro niet uitgegeven.

Ik vraag het college: kunnen we dat geld niet beter steken in het op peil houden van welzijn en de bibliotheken?

Er is een meevaller bij de toeristenbelasting van 132.000 euro. Het college stelt voor dat geld te storten in een potje KEC voor 'economische structuurversterking'.

Ik vraag het college: bent u bereid dat geld uit te geven aan cultuur subsidie in 2025?

Het argument mag een economische zijn. Is het niet zo dat cultuur een belangrijke impuls geeft aan de lokale economie omdat de toeristische aantrekkingskracht van Castricum mede wordt bepaald door cultuuractiviteiten?

We reserveren elk jaar 400.000 euro geld voor begeleiding en versnelling van woningbouw maar krijgen dat budget niet op. We kunnen die meevaller dan toch een jaar lang in de subsidies steken. College bent u bereid dat te doen?

En ook: de provincie stelde onlangs 75 miljoen beschikbaar voor het versnellen van woningbouw.

Heeft het college plannen om aanvragen in te dienen voor dat nieuwe fonds?

Dan de langere termijn:

Vanaf 2026 dalen onze rijksinkomsten sterk. Het komend jaar zullen verenigde gemeenten zich hiertegen teweerstellen. Een advies van de VNG deze week is om het rijksgeld dat we tekortkomen op de jeugdzorg niet verhalen door op andere beleidsterreinen te bezuinigen. **Ik vraag het college: wilt u zich houden aan dit advies en wilt u afzien van bezuinigen op welzijnswerk vanwege de groei van de kosten van jeugdzorg?**

Dan de OZB-belasting. Het is onvermijdelijk dat die omhoog moet. We doen dat toch beter in een paar kleine stappen dan in 2026 honderden euro's in een klap er bovenop.

Ik kan me niet voorstellen dat onze lokale partijen genoeg nemen met het vergroten van private individuele welvaart en onze lokale maatschappelijke organisaties laten doodbloeden.

Ik vraag het college daarom: wat er op tegen is om de OZB vast te verhogen om onze lokale gemeenschap sociaal en vitaal te houden.

De keuzes die voorliggen zijn in wezen vrij simpel:

Willen we de tegels op het strandplateau vervangen door klinkers? Of ontslaan we twee jongerenwerkers?

Gaan we geld uittrekken voor een opgeknapt Kerkplein of houden we de bibliotheek in Akersloot open?

Gebruiken we de Eneco miljoenen alleen voor een zwembad met twee sporthallen of mag een deel naar de noodzakelijke nieuwbouw en verduurzaming van basisscholen?